

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1506/2019
24.09.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Радмила Вучковић, адвокат из ..., против туженог ЈКП Градска топлана Ниш, чији је пуномоћник Александра Благојевић, адвокат из ..., ради утврђења и поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1355/2018 од 01.06.2018. године, у седници одржаној 24.09.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 1355/2018 од 01.06.2018. године и пресуда Основног суда у Нишу П1 1916/17 од 01.02.2018. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1916/17 од 01.02.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев тужиле и утврђено да је радни однос који је тужилца засновала на одређено време на пословима референта за ... у Сектору за ... код туженог, а по основу уговора о раду бр. .. закљученог 07.05.2013. године, анекса 1 уговора о раду бр. .. од 30.04.2015. године и анекса 2 уговора о раду бр. .. од 06.04.2016. године прерастао у радни однос на неодређено време почев од 30.04.2017. године, што је тужени дужан да призна. Ставом другим изреке, поништено је, као незаконито решење туженог бр. .. од 03.05.2017. године о престанку радног односа, којим је утврђено да је тужилци 30.04.2017. године престао радни однос закључен уговором о раду на одређено време од 07.05.2014. године са припадајућим анексима, обавезан је тужени да тужилцу врати на рад и распореди на послове који одговарају њеној стручној спреми и призна сва права из рада и по основу рада почев од 30.04.2017. године па до дана враћања. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име трошкова поступка плати 69.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1355/2018 од 01.06.2018. године, одбијена је, као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 87/18) и утврдио да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је код туженог била у радном односу на одређено време на основу закљученог уговора о раду са анексима у периоду од 07.05.2014. године до 30.04.2017. године, када јој је радни однос престао на основу решења туженог од 03.05.2017. године, истеком рока на који је заснован. Уговор о раду на одређено време од 07.05.2014. године, тужилца је са туженим закључила на период од 12 месеци, са обавезом да ступи на рад 07.05.2014. године, ради обављања послова „референт за ... у Сектору ...“. Анексом 1 уговора о раду на одређено време, закљученом 03.04.2015. године тужилци је продужено трајање наведеног уговора за период од 12 месеци почев од 07.05.2015. године, ради обављања истих послова. Анексом 2 уговора о раду на одређено време, закљученом 06.04.2016. године, тужилци је због повећаног обима послова, потребе процеса ради организације рада и усклађивања назива и описа радног места на коме је запослена била прераспоређена у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији од 03.03.2016. године продужено трајање уговора о раду на једну годину (12 месеци) почев од 01.05.2016. године и уговорено је да ће убудуће обављати послове „референт за ... у Сектору ...“. Решењем туженог од 03.05.2017. године, тужилци, која је била распоређена на пословима „референт за ... у Сектору ...“, престао је радни однос 30.04.2017. године, због истека периода трајања уговора о раду, применом члана 175. став 1. Закона о раду. По престанку радног односа, тужилца је са туженим закључила уговор о обављању привремених и повремених послова за период од 26.05.2017. године до 01.10.2017. године.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио захтеве тужилце, јер је сматрао да је тужилца у периоду од 07.05.2014. године до престанка радног односа радила без прекида, дуже од 12 месеци, односно дуже од три године на пословима референта за ..., који је посао био регулисан уговором о раду и анексима, да је тужилца закључењем уговора о привременим и повременим пословима 26.05.2017. године наставила да обавља исте послове, због чега њен радни однос има карактер радног односа на неодређено време, и да се има применити правило о преображају радног односа из члана 37. Закона о раду, с обзиром да се уговор о раду, анекси уговора о раду и уговор о привременим и повременим пословима за исте послове имају сматрати једним уговором, да је за преображај довољно да запослени ради још пет радних дана по истеку рока по једном уговору или по истеку једне године, те да су се стекли услови за прерастање радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време.

Одлучујући о жалби туженог другостепени суд је одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио првостепену пресуду, сматрајући да је првостепени суд правилном применом материјалног права правилно одлучио када је усвојио захтеве тужилце и да је за своју одлуку дао довољне разлоге. Другостепени суд је сматрао да се у овом случају не могу применити одредбе члана 27е став 34. Закона о буџетском систему и одредбе Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, с обзиром да се не ради о новом запошљавању, већ о лицу које је било у радном односу код туженог и активирању правила о преображају радног односа по самом закону, као и да тужени током поступка није указао на чињенице и околности да је евентуално приликом закључења

уговора о раду имао у виду и да је примењивао наведене одредбе закона и уредбе, као и да је о ограничењу и забрани обавестио тужиљу, са којих разлога је сматрао да је све то пропуст туженог.

Основано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права.

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 108/13), као и каснијим изменама и допунама тог закона, прописано је да корисници јавних средстава не могу засновати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године, односно до 31.12.2017. године (члан 27е став 34.). Законом је прописано да се изузетно, радни однос са новим лицима може засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства (члан 27е став 35.). Укупан број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама код корисника јавних средстава, не може бити већи од 10% од укупног броја запослених (члан 27е став 36.). Изузетно, у складу са ставом 36, број запослених на одређено време због повећаног обима посла, лица ангажованих по уговору о делу, уговора о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама код корисника јавних средстава, може бити веће од 10% укупног броја запослених уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства (члан 27е став 37.). Чланом 105. наведеног закона, који се односи и на туженог, прописано је да ако су одредбе других закона, односно прописа у супротности са тим законом, примењују се одредбе тог закона.

По становишту Врховног касационог суда, сагласно напред цитираном члану 105. Закона о буџетском систему, одредбе Закона о буџетском систему, којима се прописује забрана заснивања радног односа са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места су *lex specialis* у односу на одредбу Закона о раду, којом се прописују услови за преображај радног односа из одређеног на неодређено време.

Одлучујући о захтеву тужиље, првостепени суд није водио рачуна о цитираним одредбама Закона о буџетском систему и његовом односу са Законом о раду у погледу прерастања радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време. Док је другостепени суд сматрао да се у овом случају не могу применити одредбе члана 27е став 34. Закона о буџетском систему и одредбе Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, с обзиром да се не ради о новом запошљавању, већ о лицу које је било у радном односу код туженог и активирању правила о преображају радног односа по самом закону и због непостојања доказа да је тужени приликом закључења уговора о раду имао у виду и да је примењивао наведене одредбе закона и уредбе, као и да је о ограничењу и забрани обавестио тужиљу, са којих разлога је сматрао да су жалбени наводи туженог, којима се позива на став 34. наведене одредбе, без утицаја на радноправни статус тужиље и правилност донете одлуке.

Имајући у виду напред наведено, односно да првостепени суд није водио рачуна о цитираним одредбама Закона о буџетском систему и његовом односу са Законом о

раду у погледу прерастања радног односа на одређено време у радни однос на неодређено време, као и став другостепеног суда у вези тога, то су нижестепене одлуке укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Укинута је и одлука о трошковима поступка, као споредном потраживању које зависи од одлуке о главној ствари односно од успеха странака у спору.

Са напред наведених разлога, на основу члана 416. став 2. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић